

U.2017B.117

Jacob Falsner: Den europæiserede vikar. Arbejdsretlige problemstillinger vedrørende vikarer – for*Mette Hartlev*

Den europæiserede vikar er en let omarbejdet version af forfatterens Ph.d.-afhandling. Bogen beskæftiger sig med et uhyre aktuelt og vigtigt emne. Anvendelse af vikarer på arbejdsmarkedet er et globalt og grænseoverskridende fænomen, som indebærer udfordringer både for de nationale arbejdsmarkeds- og arbejdsretlige systemer, for EU's arbejdsmarkedsregulering og -strategier og for samspillet mellem EU-retten og den nationale arbejdsmarkedsregulering. Forfatteren behandler de komplekse retlige problemstillinger, der kan opstå i trepartsrelationen mellem brugervirksomhed, vikarbureau og vikaren med det overordnede forskningsformål »... at analysere og vurdere den betydning, som virkardirektivets implementering i dansk ret har fået for dansk arbejds- og ansættelsesret« (side 20). Dette overordnede formål konkretiseres i fem mere præcise forskningsspørgsmål, som besvares i bogens fem afsnit.

I afsnit I (kapitel 1-2) introduceres den overordnede problemstilling og bogens formål samt de metodiske og teoretiske overvejelser. Her præsenterer forfatteren også læseren for »vikarkonstellationen«, som er karakteriseret ved at være den ovenfor omtalte trepartsrelation og dermed har en anderledes struktur end det traditionelle ansættelsesforhold, som begrænser sig til to parter (virksomheden og den ansatte).

I afsnit II (kapitel 3-5) ser forfatteren nærmere på nogle udvalgte tværgående perspektiver. Hovedtemaet er relationen mellem EU-retten og national ret. Kapitel 3 giver et godt og sammenhængende indblik i dels den tidligere danske regulering af vikaransættelsen, dels den EU-retlige udvikling af en fælles reguleringsmæssig ramme for arbejds- og ansættelsesret. Kapitel 4 fokuserer på EU's valg af flexicurity som en generel strategi for udviklingen af et europæisk arbejdsmarked, og hvorledes strategien har påvirket udformningen af vikardirektivet. Det undersøges også, hvilken betydning strategien har haft for det danske arbejdsmarked. Diskussionen heraf videreføres i kapitel 5, hvor forfatteren diskuterer udvalgte aspekter af Danmarks EU-retlige forpligtelser. Her analyserer han bl.a. de retssikkerhedsmæssige udfordringer, der opstår på det private arbejdsmarked ved en afbalancering mellem EU-retten og den nationale ret. Forfatteren betegner den danske strategi i forhold til implementering af direktiver på ansættelses- og arbejdsrettens område som »en ansvarsfri løsningsmodel«, som efterlader de private arbejdsgivere i en retssikkerhedsmæssig utilfredsstillende situation, når lovgiver strategisk både sikrer direktivkonform fortolk-

brugervirksomheder, vikarbureauer og vikarer.

Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2016. 386 sider.
Pris: 400 kr. (E-bog: 320 kr.).

ning ved en tekstsær implementeringslov, og samtidig sender signaler i lovforarbejderne om mulige fortolkninger, som danske arbejdsgivere vil indordne sig efter, men som senere kan vise sig at være direktivstridige.

Temaet for afsnit III (kapitel 6-8) er ligebehandlingsprincipets betydning for vikarens arbejds- og ansættelsesretlige beskyttelse. Kapitel 6 introducerer den danske vikarlov, indkredser det danske og det EU-retlige arbejdstagerbegreb og belyser afgrænsningsspørgsmål over for andre ansættelsesforhold med trepartskonstellationer. Kapitel 7 og 8 omhandler henholdsvis vikarbureauets og brugervirksomhedens forpligtelser i forhold til ligebehandlingsprincippet.

I afsnit IV (kapitel 9-10) ser forfatteren nærmere på den betydning, som implementeringen af vikardirektivet kan have for de kollektive overenskomster, og den tidligere fagretlige praksis på det danske arbejdsmarked (kapitel 9). Vikarlovens adgang til at fravige ligebehandlingsprincippet ved kollektiv overenskomst afdækkes ligeledes (kapitel 10).

Afsnit V (kapitel 11-12) fokuserer på vikardirektivets betydning som værn mod social dumping i forbindelse med grænseoverskridende vikararbejde; dels i forhold til vikarer, der udstationeres til danske virksomheder – hvor samspillet med udstationeringsdirektivet også indgår (kapitel 11) – dels i forhold til den særlige fravigelsesadgang i vikarlovens § 3, stk. 5, som forudsætter, at kollektive overenskomster, som fraviger lovens ligebehandlingsprincip, skal være indgået mellem de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark (kapitel 12). Bogens afsluttes i kapitel 13 med forfatterens konklusioner.

Forfatteren har med sin afhandling og bog belyst et helt centralt emne inden for dansk arbejds- og ansættelsesret, som ikke tidligere været genstand for grundlæggende og systematisk udredning i dansk retsvidenskab. Hans analyser, som er baseret på et omfattende og bredt EU-retligt og nationalt retskildemateriale, er grundige, velargumenterede og afbalancerede og viser hans evne til at navigere kompetent i et komplekst juridisk landskab. Hans analyser fremstår endvidere som dynamiske og kreative, på grund af hans tværgående og brede tilgang til emnet, og han formår endvidere at sætte emnet ind i en bredere arbejdsmarkedspolitisk sammenhæng. Med afhandlingen har forfatteren ikke alene ydet et betydningsfuldt bidrag til udviklingen af retsvidenskab, men har også skrevet en bog, som vil have betydelig praktisk interesse.